

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/209775,Rozpoczal-sie-Pomorski-Kongres-Pamieci-Narodowej.html>
26.02.2026, 18:42

[Następny](#)

[Powrót](#)

Rozpoczął się Pomorski Kongres Pamięci Narodowej

- Zabieramy Państwa w podróż do przeszłości, ale odpowiemy też na pytania, które stawia przed nami teraźniejszość. Podczas kongresu dowiemy się, kim jesteśmy w XXI wieku jako narodowa wspólnota i kim powinniśmy zostać w kolejnych dekadach i wiekach - powiedział prezes IPN dr Karol Nawrocki, podczas otwarcia Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej w Gdańsku.

20.11.2024

[Kongres Pamięci Narodowej](#)

„Historia mówi przez pokolenia” - pod tym hasłem Instytut Pamięci Narodowej po raz czwarty (po Warszawie, Rzeszowie i Poznaniu) organizuje Kongres Pamięci Narodowej - wydarzenie, które oferuje pasjonatom naszych dziejów opowieść o historii realizowaną w nowoczesny, atrakcyjny sposób. Pomorski Kongres Pamięci Narodowej to opowieść o najnowszej historii Polski przemawiająca do każdego pokolenia: zarówno osób starszych, dobrze pamiętających trudny wiek XX, jak i do młodzieży, uczącej się poprzez nowe technologie, multimedia i zabawę.

Od 20 do 21 listopada w Centrum Wystawienniczo - Kongresowym AMBEREXPO w Gdańsku odbędzie się ponad 30 wydarzeń: debaty historyczne, prezentacje książek, wystawy multimedialne, pokazy filmowe, koncerty, warsztaty, spektakle i wiele innych atrakcji. Opowiemy o historii najnowszej ze szczególnym uwzględnieniem jej wymiaru lokalnego.

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej rozpoczął się w środę o godz. 10.00. Wydarzenie uroczyście otworzył prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, podkreślając rolę Gdańska w dziejach Polski.

- Gdańsk to symbol tego, co najtragiczniejsze, ale i najpiękniejsze w historii Polski i Polaków w XX wieku. To na Westerplatte rozpoczęła się II wojna światowa, najbardziej tragiczny konflikt w historii cywilizacji. Ale Gdańsk to też symbol „Solidarności”, który uczy nas, że gdy jesteśmy razem i służymy wartościom, to możemy osiągnąć sukces, a nawet - jak pokazała historia - obalić system komunistyczny.

Dr Karol Nawrocki dodał, że kongres jest połączeniem przeszłości z przyszłością, prawdy i tradycji historycznej z nowymi technologiami, z cyfrowymi rozwiązaniami.

- Dlatego na kongresie zobaczą Państwo bardzo poważne debaty o sprawach zasadniczych, wezmą udział w warsztatach rysowania komiksów i zagrają w gry komputerowe. Musimy łączyć przywiązanie do wartości, do tradycji z tym, co czeka nas w przyszłości, bo jesteśmy Instytutem Przyszłości Narodowej.

Zwrócił się także do młodzieży obecnej na kongresie:

- Należycie do elity, która chce uczyć się historii i planować naszą wspólną przyszłość, a IPN nie obraża się na zmieniające się czasy, tylko szuka formuły, jak trafić do najmłodszego pokolenia i jak opowiadać o historii w XXI wieku.

Wśród obecnych na gali otwarcia gości znaleźli się przedstawiciele parlamentu, władz wojewódzkich i samorządowych z Pomorza, kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, służb mundurowych, NSZZ „Solidarność”, opozycji demokratycznej z czasów PRL, duchowieństwa, stowarzyszeń kombatanckich, instytucji kultury, placówek oświatowych i młodzież. Obecni byli także zastępcy prezesa IPN: dr hab. Karol Polejowski, dr Mateusz Szpytma, dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, dyrektorzy biur i jednostek terenowych IPN oraz organizator wydarzenia – dyrektor gdańskiego oddziału IPN dr Marek Szymaniak.

Obejrzyj otwarcie kongresu na kanale IPNtv

Podczas pierwszego dnia kongresu rozmawialiśmy o dramatycznych latach II wojny światowej oraz doświadczeniu okupacji i włączenia naszych ziem w granice III Rzeszy Niemieckiej. Zastanawialiśmy się, jakie są osiągnięcia i perspektywy współczesnej edukacji historycznej. Zaprezentowaliśmy wyniki raportu „Edukacja dla pamięci. Przekaz wiedzy historycznej w kontekście postaw Polaków wobec ich przeszłości”, z uwzględnieniem specyfiki Pomorza. Opowiadaliśmy o poszukiwaniach polskich bohaterów, prowadzonych przez IPN.

Po raz pierwszy pokazaliśmy film „Popiełuszko. Testament wolności”, zrealizowany w ramach obchodów 40. rocznicy męczeńskiej śmierci ks. Jerzego z inicjatywy gdańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. Pokazowi towarzyszyła dyskusja o bł. ks. Popiełuszcze.

[W czasie kongresu wręczone zostały Krzyże Wolności i Solidarności działaczom opozycji niepodległościowej z Pomorza.](#)

Wieczorem odbył się koncert muzyki gamingowej. Chronos Orkiestra pod dyрекcją Michała Krężlewskiego wykonał kompozycje Przemysława Treszczotki stworzone specjalnie na potrzeby trzech projektów multimedialnych IPN – historycznych gier komputerowych [„Gra szyfrów”](#) i [„Lotnicy – wojna w przestworzach”](#) oraz poświęconej rodzinie Ulmów etiudy filmowej [„Świadectwo poMOCY”](#). Zabrzmiały także dzieła polskich kompozytorów z przełomu wieków XIX i XX, które były inspiracją dla powstałych utworów. Usłyszeliśmy pieśni Karola Szymanowskiego i fragmenty Rapsodii litewskiej Mieczysława Karłowicza.

Zachęcaliśmy również do odwiedzenia [strefy edukacyjnej](#), w której opowiadamy o historii za pomocą nowych technologii, warsztatów, spektakli i wystaw. Pokazujemy czym zajmują się poszczególne biura IPN i przedstawiamy bogatą ofertę naszych publikacji. [Zapraszamy także do naszej mobilnej księgarni.](#)

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Uroczyste otwarcie Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

* * *

20 listopada (środa)

- godz. 10.30 – 18.30 (sala 2, piętro I) – konferencja naukowa „Akcja „T-4” i inne formy niemieckiej eksterminacji bezpośredniej na Pomorzu w latach II wojny światowej”. W tym roku mija 85 lat od wybuchu II wojny światowej, jednego z najkrwawszych konfliktów w dziejach ludzkości. We wrześniu 1939 r. Pomorze zostało bezprawnie zaanektowane przez Niemcy, które wdrożyły na tym obszarze założenia wielowymiarowej polityki germanizacji totalnej. Jeden z jej najważniejszych elementów stanowiła eksterminacja bezpośrednia mieszkańców regionu. Ten zbrodniczy proceder trwał przez cały okres wojny. Celem konferencji naukowej była próba ujęcia tego zjawiska.
- godz. 11.00 – 13.00 (sala 4, piętro I) – panel dyskusyjny „Dorobek i perspektywy współczesnej edukacji historycznej” z udziałem dr. Karola Nawrockiego, prezesa IPN oraz dr. hab. Przemysława Czarneka, prof. KUL. Spotkanie poprowadził dr Marek Szymaniak, dyrektor gdańskiego IPN.

Panel dyskusyjny „Dorobek i perspektywy współczesnej edukacji historycznej” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej, Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Panel dyskusyjny „Dorobek i perspektywy współczesnej edukacji historycznej” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej, Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Panel dyskusyjny „Dorobek i perspektywy współczesnej edukacji historycznej” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej, Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Panel dyskusyjny „Dorobek i perspektywy współczesnej edukacji historycznej” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej, Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Panel dyskusyjny „Dorobek i perspektywy współczesnej edukacji historycznej”. Na zdj. dr Karol Nawrocki, prezes IPN – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej, Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Panel dyskusyjny „Dorobek i perspektywy współczesnej edukacji historycznej” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej, Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

- godz. 12.30 – 13.30 (hala A, scena, parter) – prezentacja „Wracamy po swoich. Poszukiwanie polskich bohaterów”. Prowadzenie: dr hab. Krzysztof Szwaagrzyk, zastępca prezesa IPN, p.o. dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN;

Prezentacja dr. hab. Krzysztofa Szwaigrzyka, zastępcy prezesa IPN „Wracamy po swoich. Poszukiwanie polskich bohaterów” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Prezentacja dr. hab. Krzysztofa Szwaigrzyka, zastępcy prezesa IPN „Wracamy po swoich. Poszukiwanie polskich bohaterów” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Prezentacja dr. hab. Krzysztofa Szwaigrzyka, zastępcy prezesa IPN „Wracamy po swoich. Poszukiwanie polskich bohaterów” - Pomorski Kongres Pamięci Narodowej - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Prezentacja dr. hab. Krzysztofa Szwaigrzyka, zastępcy prezesa IPN „Wracamy po swoich. Poszukiwanie polskich bohaterów” - Pomorski Kongres Pamięci Narodowej - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Prezentacja dr. hab. Krzysztofa Szwaigrzyka, zastępcy prezesa IPN „Wracamy po swoich. Poszukiwanie polskich bohaterów” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Prezentacja dr. hab. Krzysztofa Szwaigrzyka, zastępcy prezesa IPN „Wracamy po swoich. Poszukiwanie polskich bohaterów” – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

- godz. 13.30 (sala nr 4, I piętro) – gala wręczenia odznaczeń państwowych „Krzyż Wolności i Solidarności”

Po uroczystości odbyła się projekcja filmu w reż. Tomasza Łysiaka pt. „Którzy ogień

podsycają”, a po nim dyskusja z udziałem dyrektora Archiwum IPN Marzeny Kruk oraz opozycjonistów odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności: Tadeusza Drwala – działacza opozycji antykomunistycznej, inicjatora utworzenia odznaczenia Krzyż Wolności i Solidarności, Stanisława Fudakowskiego – uczestnika strajków w Stoczni Gdańskiej w 1980 i 1981, członka NSZZ „Solidarność” oraz Anny Kołakowskiej – w czasie stanu wojennego, jako uczennica VI Liceum Ogólnokształcącego w Gdańsku, zajmowała się drukiem i kolportażem ulotek, skazana na karę 3 lat pozbawienia wolności.

- godz. 14.30 – 16.00 (hala A, scena, parter) – rozmowa „Edukacja dla pamięci. Przekaz wiedzy historycznej w kontekście postaw Polaków wobec ich przeszłości”. O wynikach badań nad postawami Pomorzan wobec ich przeszłości rozmawiali dr hab. Krzysztof Malicki, prof. UR, jeden z autorów raportu „Edukacja dla pamięci” oraz dr hab. Daniel Wicenty, prof. UG.

Zapis dyskusji na kanale IPNtv

- godz. 16.30 (sala nr 4, I piętro) – premierowy pokaz filmu pt.: „Popiełuszko. Testament wolności” (reż. Jakub Klebba), zrealizowanego w ramach obchodów 40. rocznicy męczeńskiej śmierci ks. Jerzego z inicjatywy gdańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. O godz. 20.00 – premiera filmu na kanale IPNtv.

- godz. 17.30 – 18.30 (sala nr 4, I piętro) – dyskusja „Nigdy nie można zrezygnować z walki o wolność i prawdę”. Uczestnicy debaty skupili się na testamentie księdza Jerzego i uniwersalnym przesłaniu, jakie płynie z jego nauk. W spotkaniu wzięli udział: Piotr Duda – przewodniczący NSZZ „Solidarność”, Piotr Litka – dziennikarz, reporter, twórca filmów dokumentalnych oraz prof. Jan Żaryn (UKSW). Prowadzenie: dr Marek Szymaniak – dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku.

Pokaz filmu „Popiełuszko. Testament wolności” i dyskusja – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pokaz filmu „Popiełuszko. Testament wolności” i dyskusja – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pokaz filmu „Popiełuszko. Testament wolności” i dyskusja – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

- godz. 19.00 (sala 1B/1C, piętro I) – koncert muzyki gamingowej IPN. Usłyszeliśmy m.in. utwory do „Gry szyfrów” i gry „Lotnicy – wojna w przestworzach” oraz etiudy filmowej „Świadectwo poMOCY”.

Przed koncertem dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN, podkreślił, że wykorzystanie gier komputerowych w nauce historii jeszcze do niedawna było pomysłem niemożliwym do zrealizowania i niespotykanym na świecie. W Instytucie Pamięci Narodowej to się udało i gry komputerowe były nawet włączone do podstawy programowej. Nieodłącznym elementem dobrej gry jest muzyka, która potrafi zainteresować i wzruszyć.

- Mam nadzieję, że dla Państwa będzie to czas pełen wrażeń, który pozwoli nam przenieść się w przeszłość przy pomocy muzyki gamingowej

- zachęcał do wysłuchania koncertu dr Mateusz Szpytma.

Koncert muzyki gamingowej IPN podczas Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej. Na zdj. dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Koncert muzyki gamingowej IPN podczas Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Koncert muzyki gamingowej IPN podczas Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej. Na zdj. (od prawej) Magdalena Hajduk i Adrianna Paradowska, kierujące Biurem Nowych Technologii IPN - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Koncert muzyki gamingowej IPN podczas Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Koncert muzyki gamingowej IPN podczas Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Koncert muzyki gamingowej IPN podczas Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Zachęcamy do udziału w Pomorskim Kongresie Pamięci Narodowej zarówno grupy zorganizowane, jak i osoby indywidualne, udział w wydarzeniach jest bezpłatny. Rejestracja obowiązuje tylko na spektakle, koncerty, warsztaty i do strefy nowych technologii.

► Zapraszamy na drugi dzień Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej
(zapoznaj się z programem wydarzeń)

Gdańsk, Centrum Wystawienniczo - Kongresowe AMBEREXPO

ul. Żaglowa 11

80-560 Gdańsk

► Odwiedź stronę Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej

► Relacje z Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej

Wydarzenie zostało objęte Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

RP Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

Otwarcie Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej - Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

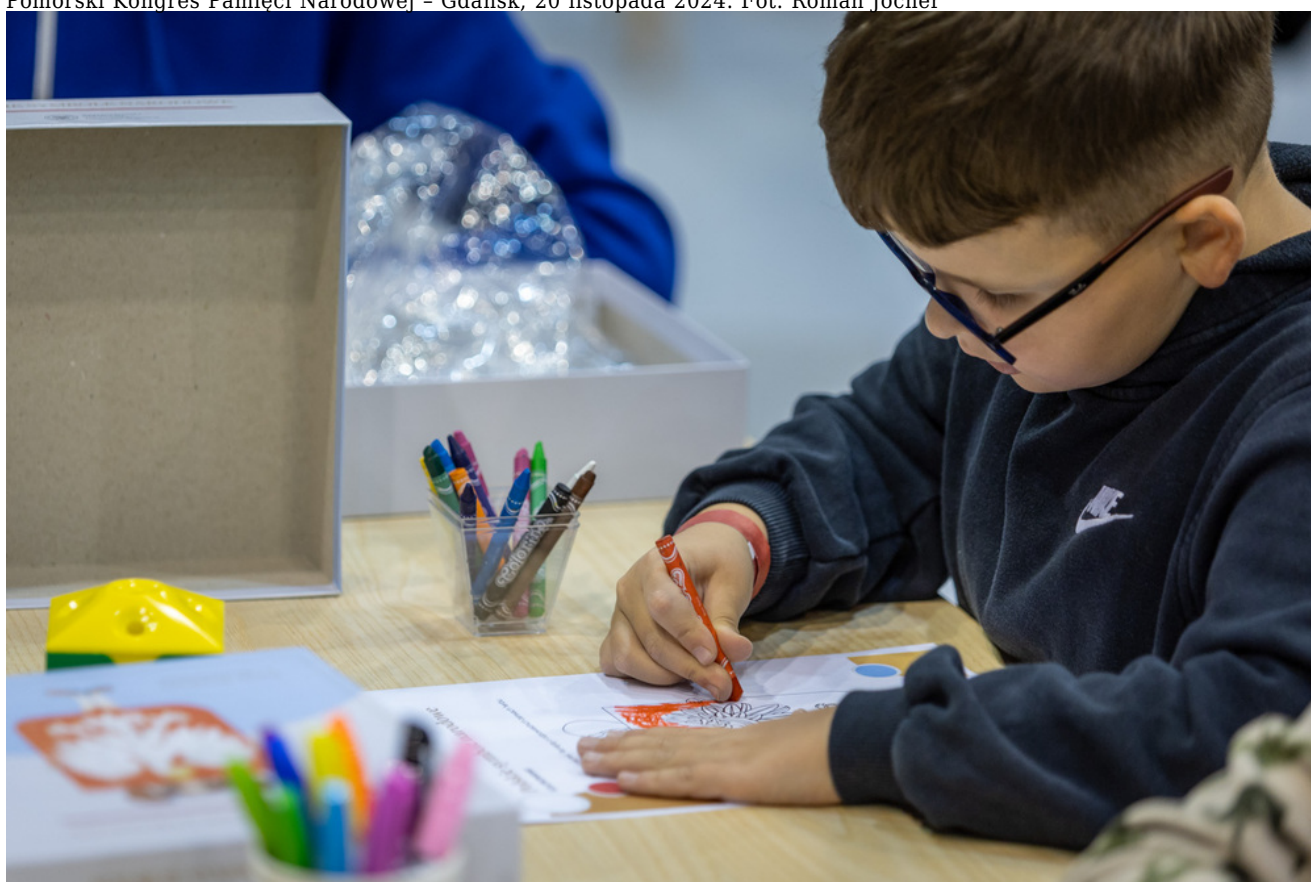
Otwarcie Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – Gdańsk, 20 listopada 2024. Fot. Roman Jocher

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Gdańsk

Gdańsk

Edukacja, Pomorski Kongres Pamięci Narodowej

Pomorski Kongres Pamięci Narodowej

Powiązane wiadomości

Zakończył się Pomorski Kongres Pamięci Narodowej